

Co přináší ArcGIS 9.1

ArcGIS 9.1 se zaměřuje na zlepšení kvality, použitelnosti a výkonu. Zahrnuje všechna vylepšení, která byla vydána v rámci servisních balíčků pro ArcGIS 9.0. Nejdůležitější novinkou je nadstavba ArcGIS Network Analyst pro platformu ArcGIS a také program pro vývojáře ESRI Developer Network (EDN).

Uživatelé ArcGIS 9.0, kteří mají předplacenou podporu software (maintenance), obdrží novou verzi automaticky a zdarma. Již nyní také probíhají práce na 1. verzi české lokalizace pro ArcGIS Desktop 9.1 – snažíme se, aby byla k dispozici současně s distribucí software. A nyní již ke konkrétním novinkám.

ArcGIS Desktop (ArcView, ArcEditor, ArcInfo)

Nová možnost Uložit jako (Save As) pro zpětnou kompatibilitu souborů. Nyní můžete uložit mapové dokumenty (soubory typu .mxd), soubory vrstvy (typ .lyr) a scény (soubory typu .sxd) tak, aby mohly být otevřeny v prostředí ArcGIS 8.3. Mapy, soubory vrstev, scény a glóby vytvořené v ArcGIS 9.1 jsou přímo kompatibilní s ArcGIS 9.0 (a naopak).

Vylepšená kvalita, stabilita a výkon. ArcGIS 9.1 zahrnuje všechna vylepšení a opravy chyb, které obsahovaly servisní balíčky pro ArcGIS 9.0, a mnoho dalších. Nová verze podporuje i data ve formátu WMS (Web Map Service) konsorcia OGC (Open Geospatial Consortium, Inc.) a rozsáhlé datové sady.

Více funkcí pro zpracování prostorových dat – ArcGIS 9.1 přidává funkce pro zpracování prostorových dat (geoprocessing) do grafického uživatelského rozhraní (GUI) všech produktů ArcGIS Desktop: do GUI ArcView bylo přidáno 63 nástrojů, o 86 nástrojů bylo obohaceno GUI pro licenci ArcEditor a 22 nástrojů přibýlo v grafickém uživatelském rozhraní ArcInfo. V rámci geoprocessingu ale přibýly i nové nástroje:

- pro prostorové analýzy (Spatial Analysis) např. nástroj simulující sluneční záření (Solar Radiation), nástroj Vzorkování (Sampling) pro provádění překryvů nad velkými datovými sadami s použitím nového dlaždicového schématu, Generalizace (Generalization) či nový snadno použitelný nástroj Sloučit (Merge) pro kombinaci (slučování) dat,
- pro modelování v čase (Temporal Modeling),
- pro výzkumné analýzy prostorových dat (Exploratory Spatial Data Analysis),
- pro dávkové zpracování dat (Batch Processing).

Vylepšení v oblasti produktivity, která zahrnují:

- nástroj Posunout na výběr (Pan to selection),
- nástroj Pozastavit vykreslování (Pause drawing),
- větší podporu pro dlouhé názvy polí (v tabulkách),
- nástroj Překrývání (Swipe) pro postupné překrývání/odkrývání vrstev a mnoho dalších.

Crystal Reports XI – aplikace ArcMap obsahuje poslední verzi nástroje pro tvorbu zpráv od společnosti Business Objects.

Uživatelé ArcView nyní budou moci vytvářet a editovat subtypy v personálních geodatabázích. Subtypy jsou podmnožiny prvků ve třídě prvků nebo záznamy v samostatné tabulce, které sdílejí shodné atributy.

Veškerá funkcionalita týkající se lineárního referencování je nyní k dispozici i pro uživatele ArcView a ArcEditor. Uživatelé licencí ArcView a ArcEditor mohou nyní použít všechny funkce pro lineární referencování, včetně tvorby tras, editace tras či provádění funkcí zpracování prostorových dat (geoprocessingu) nad lineárně referencovanými daty.

Novinky mezi nadstavbami

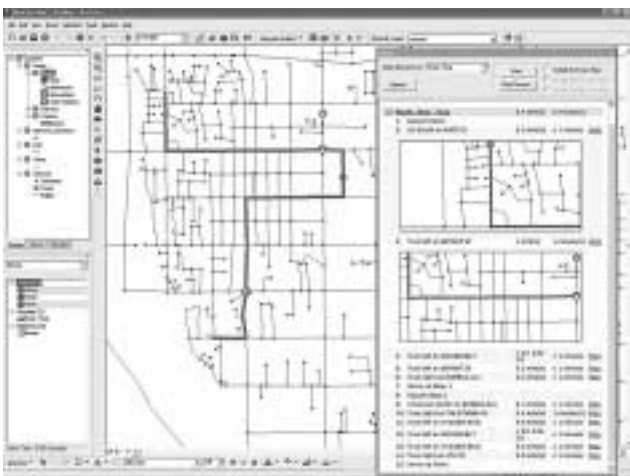
Nová nadstavba ArcGIS Network Analyst. Tato nadstavba umožňuje vytvářet, spravovat a analyzovat dopravní sítě a řešit problémy jako hledání tras, nejbližších zařízení a oblastí dosahu. Nadstavba zahrnuje jak interaktivní nástroje v aplikaci ArcMap, tak nástroje pro zpracování prostorových dat, pro tvorbu skriptů a modelování. Aplikace nadstavby Network Analyst mohou být poskytovány i s použitím ArcGIS Engine či dány k dispozici jako webová služba pomocí ArcGIS Serveru.

Nová verze nadstavby ArcGIS Schematics. Pomocí této nadstavby je možné generovat schematické diagramy představující spojitost liniových či síťových dat v GIS. Nová verze se vyznačuje užší integrací s prostředím ArcGIS Desktop a přidává možnost ukládat schematické datové sady v geodatabázi. Tato nadstavba je od verze 9.1 součástí nastavení ArcGIS

Desktop a nemusí se tedy instalovat zvlášť.

ArcGIS Publisher nyní umožňuje publikovat dokumenty ArcGlobe. ArcGIS Publisher nově podporuje aplikaci ArcGlobe, která je součástí nadstavby ArcGIS Spatial Analyst. Z dokumentů ArcGlobe (soubory typu .3dd) je tedy možné vytvářet PMF soubory, které lze prohlížet v aplikaci ArcReader, do níž byly přidány nové navigační nástroje pro 3D.

ArcPress se stává standardní součástí licencí ArcView, ArcEditor i ArcInfo. Nadstavba ArcPress bude součástí základní funkcionality ArcGIS Desktop a nebude již samostatnou nadstavbou. ArcPress je rasterizační program (RIP), který zprostředkovává kvalitní tisk na široké škále tiskáren.

Pomocí nadstavby ArcGIS Network Analyst snadno vyhledáte nejkratší cestu procházející předem určenými zastávkami.

ArcScan. Nadstavba ArcScan je určena pro editaci rastrů a digitalizaci skenovaných obrazů. Používá se pro generování dat z naskenovaných vektorových map a rukopisů, což výrazně zjednodušuje proces získávání dat. Tato nadstavba je nyní standardní součástí licencí ArcEditor a ArcInfo.

Maplex pro ArcGIS. Tuto nadstavbu mohou nyní bezplatně používat uživatelé ArcInfo. Maplex přináší nové možnosti do tvorby kartografických děl – umožňuje sofistikované umísťování popisků včetně řešení konfliktů atd.

Ing. Jitka Jiravová

Novinky mezi produkty pro servery

Produkty ESRI pro servery zahrnují ArcGIS Server, ArcIMS a ArcSDE. Tyto produkty se používají pro tvorbu a správu serverových aplikací GIS, které umožňují sdílet geografická data ve větších společnostech a s mnoha dalšími uživateli Internetu.

ArcIMS 9.1. Nadstavba ArcIMS ArcMap Server je nyní podporována na operačních systémech Solaris a Linux. Tato nadstavba umožňuje publikovat dokumenty aplikace ArcMap (.mxd) v nezměněné podobě na Internetu a využít tak kartografické možnosti ArcGIS. ArcIMS obsahuje i aktualizovaný WMS Connector. Jedná se o webovou Java aplikaci, která vytváří standardní WMS rozhraní pro data poskytovaná jako služby typu „image“ či „ArcMap image“.

ArcGIS Server – verze 9.1 podporuje nadstavbu Network, s jejíž využitím je možné vytvářet aplikace a webové služby umožňující spravovat a analyzovat dopravní sítě – obsahuje nástroje pro tvorbu všech funkcí, které nabízí ArcGIS Network Analyst (viz výše).

Začlenitelný GIS

ArcGIS Engine – v nové verzi vývojáři zaznamenají zlepšení kvality a nové vzorky kódu. Microsoft Windows, Red Hat Linux, SUSE Linux a Sun Solaris jsou podporované platformy verze 9.1. Mezi nové prvky ArcGIS Engine patří:

- nadstavba Network (viz výše),
- zdokonalené komponenty JavaBeans,
- ovladač Licence Control,
- nové příkazy včetně průletu nad glóblem a nástroje Swipe pro postupné překrývání/odkrývání vrstev.

GIS pro vývojáře

ESRI Developer Network (EDN) – EDN je nový program s ročním předplatným, který je licencován na jednoho vývojáře. Zahrnuje poslední verze produktů ArcGIS Engine Developer Kit, ArcGIS Server, ArcIMS, ArcSDE a ArcWeb Services. Více o EDN se dozvíte v následujícím příspěvku a ještě více na našich webových stránkách (<http://www.arcdata.cz/software/esri/pro-vyvojare/edn>) či přímo na stránkách ESRI (www.esri.com/edn).